

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਪੁਲ ਤੇ ਸੜਕਾਂ)
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੜਕ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸਥਾਪਣ (ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ) ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਨੀਤੀ - ਢਾਂਚਾ।

ਭੂਮਿਕਾ

1) ਪੰਜਾਬ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਡ (ਪੀ. ਆਰ . ਬੀ. ਡੀ. ਬੀ.) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੜਕ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਪੀ. ਐਸ. ਆਰ. ਐਸ. ਪੀ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੀ. ਐਸ. ਆਰ. ਐਸ. ਪੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਲਗਭਗ 1100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰਾਜ ਮਾਰਗਾਂ (ਐਸ.ਐਚ) ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਜਿਲਾ ਸੜਕਾਂ (ਐਮ.ਡੀ ਆਰਜ਼.) ਜੋ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਝ 1700 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚੁਣੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਛਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਛਾਉਣ ਦੇ ਸਾਇਦ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪੈਣ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦਰਜਾ ਵਧਾਉਣ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌੜਿਆਂ ਕਰਨਾ, ਨਵੀਆਂ ਸੜਕਾਂ / ਬਾਈ ਪਾਸਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਮੁੜ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਜੰਕਸ਼ਨ (ਜੋੜ- ਮੇਲ ਦੀ ਥਾਂ/ ਸੁਧਾਰ ਆਦਿ) ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਜੋਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਪਜੀਵੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਲੇ ਵਸੀਲੇ (ਸੀ. ਪੀ. ਆਰਜ਼), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਢਾਂਚੇ ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਉਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਨ ਸਥਾਨ, ਹੱਥ ਨਲਕਿਆਂ ਅਦਿ ਉਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਰਨ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਣਾਮ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ. ਐਸ. ਆਰ. ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਸਥਾਪਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੰਡੀ ਜਲ ਵਿਭਾਜਕ (ਵਾਟਰ ਸ਼ੈਡ) ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ ਨੀਤੀ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ. ਸਬੰਧੀ ਕੌਮੀ ਨੀਤੀ 2003 (ਐਨ.ਪੀ. ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ) ਅਤੇ ਅਣਇਛਤ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਅਗਵਾਹੀ ਲੀਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਨੀਤੀ ਘੜੀ ਹੈ।

3) ਪੀ. ਐਸ. ਆਰ. ਐਸ.ਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਮੁਨਾਸਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਕਟ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ -

ੳ ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)

ਅ ਪੰਜਾਬ ਮੁਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਐਕਟ 1887।

ੲ ਪੰਜਾਬ ਪਿੰਡ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (ਵਿਨਿਯਮ ਐਕਟ,1961)

ਸ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ- 1967

ਹ ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੋਂ (ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ,) ਐਕਟ 1973।

ਕ ਪੰਜਾਬ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਐਕਟ 1997।

ਖ- ਰੇਲ, ਸੜਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਗਵਾਈ ਲੀਹਾਂ ਐਸ. ਓ. ਈ., ਐਫ. 1989 ।

4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲਗ-1 ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਖ ਲਏ ਜਾਣ।

ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਸਥਾਪਨਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

5) ਇਸ ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ :-

ੳ ਵਿਸਥਾਪਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗੈਰ - ਵਿਸਥਾਪਨ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨਾ

ਅ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ(ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ਼) ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕਰਨਾ।

ੲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਬਲੇ ਜਿਊਣ ਮਿਆਰਾਂ, ਆਮਦਨ- ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ।

ਸ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤਾਲਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਤਾਮੀਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਗਠਨ) ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ਼ ਦਰਮਿਆਨ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ।

ਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰਥਿਕ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਧਿਕ ਸਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ ਵਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਪੜਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਦਾਰੀ ਲਈ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

6 ਧਾਰਨਾਵਾਂ

ੳ ਠੋਕਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਠੋਕਾ):-ਠੋਕਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਠੋਕਾ - ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਸ਼ਤ ਕਾਰੀ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪੱਟੇ ਉਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਠੋਕਾ ਕਿਸਾਨ ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਸਲ (ਉਪਜ) ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਇਕ ਨਿਸਚਿਤ ਫੀਸ ਜਾਂ ਕਿਰਾਇਆ(ਠੋਕਾ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਕਦ ਰਕਮ ਵਿਚ ਜਾਂ ਜਿਨਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- ਅ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ:- ਉਸ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਛਾਪੀ ਜਾਣੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ।
- ੲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ:-ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ।
- ਸ ਸਰਪੰਚ:-ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ:-ਉਸ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮੁੱਚਾ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਵੇ। (ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਪੀ. ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ.) ।
- ਕ ਪੱਕਾ ਢਾਂਚਾ:-ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਛੱਤਾਂ ਹੰਢਣਯੋਗ ਮਾਲ -ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਇੱਟਾਂ, ਪੱਥਰਾਂ ਜਾਂ ਰੋੜੀ ਦੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ । ਛੱਤਾਂ ਆਰ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀਮਟ ਅਤੇ ਰੋੜੀ ਦੀ ਘਾਣੀ) ਜਾਂ ਆਰ.ਬੀ.ਸੀ. (ਇੱਟਾਂ ਤੇ ਰੋੜੀ ਦੀ ਘਾਣੀ) ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਖ ਕੱਚਾ ਢਾਂਚਾ:- ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਛੱਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲ -ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਬਦਲਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਧਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹਿਆਂ ਮਾਲ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਘਾਹ, ਫੂਸ, ਬਾਂਸ,ਕਾਂਨੇ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਪੋਲੀਥਿਨ, ਕੱਚੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਜਾਂ ਲੱਕੜ। ਛੱਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਲ - ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਾਹ-ਫੂਸ, ਛੱਪਰ, ਬਾਂਸ, ਲੱਕੜ, ਗਾਰਾ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਜਾਂ ਪੋਲੀਥਿਨ ।
- ਗ ਰਸਤੇ ਦਾ ਹੱਕ:- (ਆਰ.ਓ. ਡਬਲਿਊ.) ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੰਤਾ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਭੋਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਘ ਹਿੱਸਾ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ (ਬਟਾਈ):- ਜ਼ਮੀਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵਟਾਈ ਉਤੇ ਦੇ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪੱਟੇ ਉਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਵਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਓਪਜ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

- ੳ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਖੇਤਰ:- ਉਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਭੋਂ -ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ-1894 (ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਵਿੱਚ 1984 ਵਿੱਚ ਤਰਮੀਮ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅੜਿਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਅ **ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਭੋਂ:-** ਨਿਮਨ-ਮੰਤਵ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ।
- ੲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ, ਡਾਕਟਰੀ ਜੜੀ ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਸਮੇਤ ਦੁੱਧ ਉਦਯੋਗ, ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ ਉਦਯੋਗ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਉਦਯੋਗ, ਪਸ਼ੂ ਧਨ (ਡੰਗਰਾਂ) ਦੀ ਨਸਲਕਸ਼ੀ।
- ਹ ਫਸਲਾਂ, ਘਾਹ ਜਾਂ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣੀ ਅਤੇ
- ਕ ਪਸ਼ੂ ਚੁਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ।
- ਖ **ਬੀ.ਪੀ. ਐਲ. ਪਰਿਵਾਰ:** ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀਮਾਂ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੱਧਰਾਂ ਤੋਂ 20% ਉਚੇਰਾ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਸਤੇ ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਆਮਦਨ ਸੀਮਾਂ 24,000 ਰੁਪਏ (ਅਰਥਾਤ 2005-06 ਲਈ ਬੀ.ਪੀ. ਐਲ. ਵਜੋਂ 20,000 ਰੁਪਏ+ ਉਸਦਾ 20%) ਹੋਵੇਗੀ।
- ਗ **ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਲਾਘਾ(ਕੋਰੀਡੋਰ ਔਫ ਇਮਪੈਕਟ):-** ਸੜਕ-ਬੰਨ, ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾ-ਸੜਕਾਂ, ਜਲ ਨਿਕਾਸ, ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਦੇ ਰਸਤੇ, ਵਰਤੋਂ ਨਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਇਪਾਂ, ਵਾੜਾਂ, ਸਬਜ਼-ਪੱਟੀਆਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖੇਤਰਾਂ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਚੌੜਾਈ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਘ **ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ:-** ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ / ਵਿਅਕਤੀ ਅਚੱਲ ਜਾਂ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਿਰਵਾਹ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ। ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭੌਂ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਤਾਰੀਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਭੌਂ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੌਂ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ੜ **ਵਿਸਥਾਪਤ ਪਰਿਵਾਰ (ਡੀ.ਐਫ.):**-ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਮੁਜਾਰਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਟੇਦਾਰੀ ਜਾਂ ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚਲੇ ਪਲਾਟ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੇ ਪਲਾਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਚ **ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ (ਈ.ਪੀ.):**- ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਛ **ਪਰਿਵਾਰ:-** ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ , ਅਣਵਿਆਹੇ ਪੁੱਤਰ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਭੈਣਾਂ , ਪਿਤਾ ,ਮਾਤਾ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਉਸ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਜ **ਭੌਂ ਮਾਲਕ:-** ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਗਾਰੰਟੀਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਗਰਾਂਟ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੌੜ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਹਨ।
- ੜ **ਸੀਮਾਂਤੀ ਕਿਸਾਨ:-** ਉਹ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਕ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਅਣਸਿੰਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੱਧੇ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਸਿੰਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਵ **ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ:-** ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ / ਪਰਿਵਾਰ/ਹੱਕ -ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਜਾਰੇ ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਖੋਖਾ/ਆਪਰੇਟਰਜ਼ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਟ **ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ:-**ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੜਕ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਠ **ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ / ਵਿਅਕਤੀ (ਪੀ.ਏ. ਐਫ/ਪੀ.ਏ.ਪੀ.):**-ਪੀ.ਏ. ਐਫ/ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦਾ ਭਾਵ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ /ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਪਜੀਵਿਕਾ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਸੰਭਵ ਅੜਿਕਿਆਂ ਤੇ ਆਰ.ਓ. ਡਬਲਿਊ. ਕਲੀਅਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਭੌਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਦੁਆਰਾ ਚੋਖੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰਵਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿੱਤੇ, ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਪੀ.ਏ. ਪੀ. ਜਾਂ ਹੱਕ -ਮਾਲਕੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੱਕ -ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਡ **ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਪਲਾਟ:-**ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਬਚੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ (ਹਿੱਸਿਆਂ) ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਟ ਲਈ 1,000 ਵਰਗਮੀਟਰ,ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪਲਾਟ ਲਈ ਇਕ ਏਕੜ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਲਈ 35 ਵਰਗਮੀਟਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਪਲਾਟ ਲਈ 15 ਵਰਗ-ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
- ਢ **ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ :-** ਉਸ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ 2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇੱਕ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਣਸਿੰਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਧੇ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿੰਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ।

- ਣ **ਮੁਜ਼ਾਰਾ:-** ਉਸ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਠੇਕੇ ਲਈ ਹੀ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ- ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭੌਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਪੱਤੀ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ, ਭੌਂ-ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਾਸਤੇ (ਪੰਜਾਬ ਭੌਂ-ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1967 ਅਧੀਨ) ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਗੈਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੱਟਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
- ਤ **ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਧਾਰਕ:-** ਅਜਿਹਾ ਪੀ. ਏ. ਪੀ. ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭੌਂ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਹੈ।
- ਥ **ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਗਰੁੱਪ:-** ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤੀ ਕਿਸਾਨ, ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਅਪੰਗ ਅਤੇ ਅੰਗਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀ, ਯਤੀਮ ਵਿਅਕਤੀ, ਮੁਥਾਜ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਯੋਗ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ (ਭੌਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ) ਛੋਟੇ /ਸੀਮਾਂਤੀ ਕਿਸਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭੌਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਦ **ਉਜਰਤ, ਕਮਾਉ ਵਿਅਕਤੀ:-** ਉਜਰਤ ਕਮਾਉ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਵਾਹ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਧ **ਬਦਲੀ ਸਬੰਧੀ ਖਰਚਾ:-** ਬਦਲੀ ਸਬੰਧੀ ਖਰਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਭੌਂ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਭੌਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਦਿ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਬਦਲੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ / ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਥੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਲਤ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

8 ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ -ਸਥਾਪਨ ਅਸੂਲ

ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨ ਨੀਤੀ ਇਸ ਅਸੂਲ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਤਨੇ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਜਿਤਨੇ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ. ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਗਰ ਤਾਮੀਲ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਬੱਝਦੀ ਹੈ।

9 ਆਮ - ਅਸੂਲ

- ੳ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ /ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ (1) ਹੱਕ- ਮਾਲਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ (2) ਗੈਰ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਰਗ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਅ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟਾਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ੲ ਜਿਥੇ ਇਹ ਨਾਕਾਰਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ-ਟਾਲਣਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਊਣ -ਮਿਆਰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣਯੋਗ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਮਿਆਰ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਸ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਅਮਲਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮੂਹ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਤਾਮੀਲਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਹ ਪੀ.ਏ ਪੀਜ਼. ਬਦਲੀ ਵਾਲੀ ਲਾਗਤ ਉੱਤੇ ਗਵਾਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰਜਾਨਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹੱਕ ਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰੀ ਸੋਮੇ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ਼ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਐ ਪਰ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਖ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਗ ਪੀ.ਏ.ਪੀਜ਼. ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

10 ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ

- ੳ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਛਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ, ਦੋਹਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸੀ.ਓ.ਆਈ. ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਓ.ਆਈ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਢਾਂਚਿਆਂ/ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਛੇੜੇ/ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਹਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰ.ਓ.ਡਬਲਯੂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੜਕਾਂ ਬਿਹਤਰ

ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਂ-ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸੀ.ਓ.ਆਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਆਰ.ਓ.ਡਬਲਯੂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਘੱਟ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

ਅ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ੲ ਇਹ ਨਿਮਨ-ਉਪਰਾਲੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:-

- ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤਕ ਦੀ ਆਰ.ਓ.ਡਬਲਯੂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ:
- ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਸੜਕ ਸਬੰਧੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਧਰਨਿਆ ਅਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਨਾਖਤ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਾਸਿਕ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ। ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਫਾਰਮੇਟ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ/ਧਰਨਿਆਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਬਣਾਏ ਗਏ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਧਰਨਾਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਥਾਨਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ/ ਧਰਨਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ 1929 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਸੁੱਰਖਿਅਤ ਵਣ ਹੈ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਣ ਪਾਲਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਸਬੰਧਿਤ ਸੜਕ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਵਣ ਰਖਿਅਕ (ਗਾਰਡ) ਵਣ ਰੋਪਣ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਜਮੀਨ ਵਿਚ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ/ਧਰਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮਾਸਿਕ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਫਾਰਮੇਟ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਣ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਣ-ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਸਬੰਧਿਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਪਾਸੋਂ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੀ.ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀ.ਐਮ. ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਕ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸਾ ਬਾਰੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

11 ਹੱਕਦਾਰੀਆਂ

ੳ ਹੱਕਦਾਰੀ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ (i) (ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ) ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1984 ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

- ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ii) (ਗੈਰ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ) ਇਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਨ-ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ.ਪੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਅ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼. ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਪਾਤਰਤਾ ਹੱਦਕਾਰੀ ਸਾਧਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
- ੲ ਜੇਕਰ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ/ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀ.ਏ.ਪੀਜ਼ ਦੀ ਪਾਤਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ/ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਸ ਅਜਿਹੇ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਪਰ ਉਸ ਪਾਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਮਰਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਵਾ -ਨਿਵਾਰਣ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਸਹਿਤ ਉਚਿਤ ਪੁਛ-ਪੜਤਾਲ ਉਪਰੰਤ ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਹ ਮਾਲਕੀ-ਹੱਕ-ਧਾਰਕ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਵੀ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਕ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀ-ਹੱਕ ਧਾਰਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪਾਤਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਐਫਰ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਢਾਂਚੇ ਖੂਹ ਆਦਿ ਦਾ ਖਰਚਾ।
- ਖ ਨਾਜ਼ੁਕ ਗਰੁਪਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼. ਵਧੀਕ ਇਮਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਢਾਂਚਾ ਗਿਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਗਈ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਹੀ ਮੁਫਤ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਖੁਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਨੂੰ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

12 ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

- ੳ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਧੀ ਗਲ-ਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਪਾਲਸੀ-ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਫਰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲ-ਬਾਤ ਸਿਰੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਗਲ-ਬਾਤ ਬੇਸਿਟਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਭਵਿਖ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਅ ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿਚਲਾ ਸੰਕਟਕਾਲੀ ਖੰਡ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮੀਨ ਬਾਰੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ੲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਸ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਅਸਟਾਮ ਡਿਊਟੀ/ਸਰਕਲ ਰੇਟ (ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ) 1.5 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਲਬਾਤ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਮਾਲੀ ਪਖੋਂ -ਲੁਭਾਏਮਾਨ ਲੱਗੇ। ਜੇ ਗਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਕੀਮਤ/ਅਸਟਾਮ ਡਿਊਟੀ/ਸਰਕਲ ਰੇਟ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 10% ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼. 30% ਹਰਜਾਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਮੀਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਵਧੀਕ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਦੇ ਹਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਮੀਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੇ ਆਏ ਖਰਚੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਰਤਮਾਨ

ਲਾਗਤ 9% ਹੈ (ਅਸ਼ਟਾਮ ਡਿਊਟੀ 6% + ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਾ 3%, ਮਿਊਂਸਪਲ ਹਦੂਦ ਵਿਚ 5 ਕਿ.ਮੀ. ਤਕ) ਜਮਾਂ 1% ਰਜਿਸਟਰੀ ਖਰਚਾ ਨਰ-ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ 8% (ਅਸ਼ਟਾਮ ਡਿਊਟੀ 5% + ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਾ 3%, ਮਿਊਂਸਪਲ ਹਦੂਦ ਅੰਦਰ 5 ਕਿ.ਮੀ. ਦੇ ਫਾਸਲੇ ਤਕ) ਜਮਾਂ 1% ਰਜਿਸਟਰੀ ਖਰਚਾ ਮਾਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ।

- ਹ ਜਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਗਲ-ਬਾਤ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 4 ਰਾਉਂਡ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ।
- ਕ ਗਲ-ਬਾਤ ਦੇ ਹਰ ਰਾਉਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ ਸੂਚਨਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।
- ਖ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗਲ-ਬਾਤ ਗਰੁਪਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡ-ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- ਗ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਗਲ-ਬਾਤ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮੁੱਚੀ ਰਕਮ ਇਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਯਕਮੁਸ਼ਤ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ 9% ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਘ ਹਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਬਚਦੀ ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਅਤੇ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਦਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਖੁਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਝ ਸਮੁੱਚੀ ਪੈਮਾਇਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਾਜਾ ਮਾਲੀਆ-ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।

13. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਮਦਾਦ

- ੳ ਜੇ ਜਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਗਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਅ ਜੇ ਜਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨਾ ਕੀਮਤ ਡੀ.ਐਲ.ਪੀ.ਐਫ.ਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਦਰ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰ ਡੀ.ਐਲ.ਪੀ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਗਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਥਲੇ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ੲ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਮਨ ਸ਼ਡੂਲ ਰੇਟ (ਸੀ.ਐਸ. ਆਰ.) ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਵਮੁਲੱਣ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿਸਾ ਹੀ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣ ਲਗਿਆ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਤਰਾਣ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰਖਿਆਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ।
- ਸ ਮਾਲਕੀ ਹਕ ਧਾਰਕ ਇਮਦਾਦ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੋਵੇ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਹ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ (ਮਾਲਕੀ ਹਕ ਧਾਰਕ) ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਕ ਗੈਰ ਮਾਲਕੀ ਹਕ ਧਾਰਕ ਮੁੜ ਵਸੇਵਾਂ ਇਮਦਾਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ, ਖੂਹ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਮਾਲ-ਅਸਬਾਬ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਖ ਨਾਜ਼ਕ ਗਰੁਪਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਦਰ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਵਧੀਕ ਮਦੱਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਗ ਖੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਘਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਸਧਾਰਣ ਕਟਾਈ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਹਾਣੀ-ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- ਘ ਆਪਣੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਦੇ ਸਾਧਨ ਗਵਾ ਚੁਕੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਆਪਣੇ ਹੂਨਰ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ। (ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ)
- ਝ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਵਾ ਚੁਕੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜੇ. ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਚ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਅਸਥਾਈ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਛ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ/ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਜ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਠ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਿਵਲ ਕਾਰਜ ਅਰੰਭੇ ਜਾਣਗੇ।

14 ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕਾਰਜ-ਕ੍ਰਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਦੋ ਵਾਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚਲੇ ਤੱਥ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁੜਵਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਨਰ ਤੇ ਮਾਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਗਰੁਪ-ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ. ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ, ਪੰਚਾਇਤ/ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਤ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪ੍ਰੈਸ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15 ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ

- ੳ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਚੋਣ (ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨ) ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਅ ਜੇ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 20 ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪਰਿਵਾਰ ਲਗਾਤਾਰ 5 ਕਿ.ਮੀ. ਦੇ ਫਾਸਲੇ ਤਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਇਛਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਚ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ, ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਨਾਲੀਆਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਇਸ ਪਾਲਸੀ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਜਟ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਾ ਥਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ੲ ਜੇ ਘਟੋ-ਘਟ 20 ਸਰਨਾਰਥੀ ਪਰਵਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 250 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਪਲਾਟ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਨਾਜ਼ਕ ਸਰਨਾਰਥੀ ਪਰਵਾਰ, ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜਮੀਨ ਦਾ ਪਲਾਟ ਜਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਇਕ ਚੌਥਾਈ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਗੈਰ ਨਾਜ਼ਕ ਸਰਨਾਰਥੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ 75% ਮੁਲ ਤਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ।
- ਸ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ 20 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ (ਛੋਟੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦਯੋਗ) ਲਗਾਤਾਰ 5 ਕਿ.ਮੀ. ਤਕ ਛਾਬੜੀ ਮਾਰਕੀਟ ਲਈ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਤੇ ਆਈ ਲਾਗਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮਾਸਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹਰਜਾਨੇ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ।
- ਹ ਸਵੈ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਦਾ 25% ਜਾਂ 30,000/- ਰੁਪਏ ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਕ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਖ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸਮਾਜਕ ਜਾਇਦਾਦਾ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਵਧੀਕ ਲਾਗਤ ਕਾਰਣ ਟਿਉਬਵੈਲਜ਼, ਨਲਕੇ, ਬਸ-ਸੈਲਟਰਜ਼, ਪਬਲਿਕ ਪਖਾਨੇ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਦੋਨੋ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧਾਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਘ ਆਪਣੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਦੇ ਸਾਧਨ ਗੰਵਾਂ ਚੁਕੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਉਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।
- ਙ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਵਾਸਤੇ, ਮੁੜ ਵਸੇਵਾਂ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਡੇ ਆਰਥਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਉਪਬੰਧ ਮੁਤਾਬਕ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

16 ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਵਸਰ

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪੜਾਅ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਿਖਿਅਤ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

17 ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ

ਪੁਨਰਸਥਾਪਨ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਮਦਦਾਰ ਬਜਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਜਟ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

18 ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਪਾਲਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ

- ੳ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਮੁੜਵਸੇਵਾਂ ਪਾਲਸੀ/ਪੁਨਰਸਥਾਪਨ ਕਾਰਜ ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਭ ਦੇ ਪਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸਬੰਧਤ ਪੰਚਾਇਤ ਦਫਤਰ/ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਵਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਅ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਦਫਤਰ, ਬੀ.ਡੀ.ਓ., ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਦਫਤਰ(ਰਾਜ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ) ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ, ਪੰਚਾਇਤ ਦਫਤਰਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ ਤੇ ਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ.ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ -ਇਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਪਾਤਰ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਪੀ.ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

19 ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗੇਤੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇਸ ਐਂਡ ਆਰ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮਝੇ ਤਰਮੀਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਮੀਮ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਲਾਹ ਮਸਵਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

20 ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨੀ।

ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ

ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ.ਏ.ਪੀ.ਜ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਰੇਖਾ ਸਮਾਨ-ਆਰਥਿਕ ਡੇਟਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰਿਪੋਟ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਇਹ ਸਰਵੇਖਣ ਭੌਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਕਮਲ ਕਰ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਡੇਟਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਆਮਦਨ-ਸਾਧਨ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਕਿੱਤਾ, ਜਮੀਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ, ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰੀਆਂ, ਪਸ਼ੂ ਧਨ, ਆਕਾਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਤੀ ਲੈਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਦਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਹੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਠੱਗੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਕੇ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਂਝੀ-ਜਾਇਦਾਦ-ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਆਵਜਾ, ਇਮਦਾਦ, ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ, ਬਦਲਵੇਂ ਇਖਤਿਆਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਵਧੀਕ ਲਾਗਤ

ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੀ.ਏ.ਪੀ.ਜ਼. ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਗਰੁਪ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

21 ਆਰੰਭਕ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਕਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੇਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹਕ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਗੈਰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ, ਇਸਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ, ਪੁਨਰਸਥਾਪਨ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਵਿਚ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੇਰਵਾ, ਅਪਣਾਏ ਢੰਗ, ਵਿਪੱਖੀ ਅਸਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਅਸਰ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਕ ਰੇਖਾ ਚਿਤਰ, ਆਰ.ਆਰ. ਪਾਲਸੀ ਉਪਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮੀਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ, ਸੰਸਥਾਮਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ, ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਤ ਬਜਟ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

22 ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਹਿਤ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਯਥਾਯੋਗ ਸੰਸਥਾਮਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ (ਆਰ.ਏ.ਪੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ-ਕਮ-ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਅਤੇ ਭੌਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਇਖਤਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸੋਪਣਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਰ.ਏ.ਪੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਸੰਸਥਾਮਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

23 ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ (ਸੀ.ਐਮ.ਯੂ)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਉਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਠੇਕਾ-ਪ੍ਰਬੰਧ-ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਇਕ ਅਫਸਰ ਹਰ ਇਕ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ ਅਮਲਾ, ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਆਰ/ਆਰ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਕੰਮ ਸਬੰਧੀ ਵਧੀਕ ਸਟਾਫ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਭੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਆਰ/ਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਅਫਸਰ ਠੇਕਾ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗਾ।

24 ਪੀ.ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਵਿਕਾਸ ਸੈਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ:-

ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾਮਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਫਸਰ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਆਰ.ਐਂਡ.ਆਰ ਅਫਸਰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਮੁੜਵਸੇਵੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰ.ਐਂਡ.ਆਰ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰਪੋਟ ਕਰੇਗਾ/ਕਰੇਗੀ। ਸਮਾਜਕ ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਡੇਟਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਪੇਸ਼ਿਅਲਿਸਟ, ਭਾਇਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਫਸਰ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਆਰ.ਐਂਡ.ਆਰ ਅਫਸਰ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

25 ਭੋਂ-ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਆਧਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਭੋਂ-ਖਰੀਦ ਅਫਸਰ ਪਾਸੋਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੋਂ ਖਰੀਦ ਅਫਸਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਲੇ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਆਰ.ਐਂਡ.ਆਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ/ਜਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਮਨ ਗਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ:-

- ੳ ਉਹ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਆਰ.ਏ.ਪੀ ਅਤੇ ਭੋਂ ਖਰੀਦ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਵਿਚ ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।
- ਅ ਆਰ.ਐਂਡ ਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗਾ।
- ੲ ਠੇਕਾ ਕਿਰਤ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਅਰਥਾਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਐਕਟ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਫਰਮ ਤਹਿਤ (ਰਜਿਸਟਰ ਸੁਦਾ ਸੰਸਥਾ) ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ.ਏ.ਪੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨੀ।
- ਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਨਟੈਕਟ ਪੈਕੇਜਿਜ ਤੋਂ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੇਟਾ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਪੋਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਧੂਨਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਸਾਧਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਉ ਦੇਣੇ।
- ਹ ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ (ਸੀ.ਐਸ.ਪੀ) ਨਾਲ ਬਕਾਇਦਾ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਰਸਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ।
- ਕ ਮਿਟਿੰਗਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ਼ ਦੇ ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨੀ।
- ਖ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ।
- ਗ ਬੀ.ਓ. ਕਿਉ. ਵਿਚ ਸੀ.ਪੀ. ਆਰਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਤ ਲਈ ਬਜਟ ਸਬੰਧੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਘ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਕਤ ਸਿਰ ਬਜੱਟ ਰੀਲੀਜ ਕਰਨਾ।
- ਙ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕੰਮ।

26 ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਈ ਕਨਟੈਕਟ ਪੈਕੇਜਿਜ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਇਕ ਕੰਟੈਕਟ ਪੈਕੇਜ ਲਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕਾ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਅਫਸਰ (ਏ ਆਰ ਆਰ ਓ) ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਭਾਈਚਾਰ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਭੋਂ-ਖਰੀਦ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਏ.ਪੀ.ਆਰ.ਆਰ.ਓ. ਮੁਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਸੇਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ। ਏ.ਪੀ.ਆਰ.ਓ ਦੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਇਹ ਹੋਣਗੀਆਂ:-

- ੳ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।
- ਅ ਭੋਂ-ਖਰੀਦ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਰਖੇਗਾ।
- ੲ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਨੂੰ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਪੈਂਫਲੈਟਸ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ।
- ਸ ਸ਼ਿਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਬਣਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀ.ਏ.ਆਫਜ਼ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ।

- ਹ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਯਕੀਨਣ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਠੋਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਹੋਣ।
- ਕ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਤੋਂ ਮਾਈਕਰੋ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੜਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਿਠ ਅੰਕਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਕਰੇਗਾ।
- ਖ ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ. ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵੰਡ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸੁਨਿਸਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।
- ਗ ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨੀ।
- ਘ ਪੀ.ਏ.ਐਫ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ।
- ਙ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨੀ।
- ਚ ਸੀ.ਪੀ.ਆਰਜ਼. ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚਿਤ ਯੋਗ ਮਕੈਨਕੀ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਛ ਜੇ ਜਰੂਰਤ ਪਈ ਤਾਂ ਥਾਂ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਜ ਰੋਜਗਾਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ/ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਹਿਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਰਖਣਾ।
- ਝ ਆਰ. ਐਂਡ ਆਰ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਜੋ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਪਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਆਦਿ।

27 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਰਾਹੀਂ ਮਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਵੇਗਾ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਟੀ.ਓ.ਆਰ. ਡੀ.ਪੀ.ਆਰਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਸਿਧਾ ਸਹਾਇਕ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਪ੍ਰਸਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੜਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰਪੋਟ ਕਰੇਗਾ। ਪੀ.ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਲ ਕਰੇਗਾ। ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਦੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ:-

- ੳ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਇਕ ਅਹਿਮ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।
- ਅ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਐਨ.ਜੀ.ਓ., ਏ.ਆਰ.ਆਰ.ਓ. ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਤਹਿਰੀਕ ਦਾ ਕੰਮ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲਵੇਗਾ।
- ੲ ਡੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ. ਦੀ ਪੁਛ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ।
- ਸ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਵਧਾਉਣੀ।
- ਹ ਆਰ.ਐਂਡ ਆਰ. ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਪੈਫਲਿਟਸ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੰਡਣੇ।
- ਕ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ - ਆਰਥਕ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਆਰ.ਐਂਡ.ਆਰ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ।

- ਖ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਲਈ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ।
- ਗ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਲਈ ਫੋਟੋ-ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਕੰਮ।
- ਘ ਹਰ ਇਕ ਪੀ.ਏ.ਐਫ. ਲਈ ਮਾਈਕਰੋ/ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।
- ਙ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਪਿਠ ਅੰਕਣ ਲਈ ਮਾਈਕਰੋ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ
- ਚ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਟੀ ਪਾਸੋਂ ਮਾਈਕਰੋ ਪਲਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ।
- ਛ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਲਈ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਨਾਲ ਬਕਾਇਦਾ ਵਕਫਿਆਂ ਤੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਕਰਨੇ।
- ਜ ਪੀ.ਏ.ਪੀਜ਼ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਉਨੱਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣੇ।
- ਝ ਆਰ.ਐਂਡ.ਆਰ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ।
- ਞ ਪੀੜਤ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼. ਦੇ (ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮਦਦ ਸਬੰਧੀ) ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਜਿਹੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਗੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ।
- ਟ ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ਼ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਖਾਤੇ ਖੁਲਵਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ।
- ਠ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਏ.ਆਰ.ਆਰ.ਓ. ਨਾਲ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਰਖਣਾ।
- ਡ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਲੋਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨਾ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਯੋਜਨਾਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣ /ਮੁਲੰਕਣ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ।
- ਢ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਅੰਦਰ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਜੀਵਕਾ-ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਲਿਆਉਣੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣ।
- ਣ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਬਾਰੇ (ਭਾਵ ਸਵੇ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ) ਥਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ।
- ਤ ਪੀ.ਏ. ਐਫਜ਼ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਹਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਨਾਖਤ ਕਰਨੀ।
- ਸ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ, ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੜ ਵਸੇਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸੀ.ਪੀ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਨਵੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਉਪਲਭਤਾ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕਰਨੇ।
- ਦ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨੀ।
- ਧ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਆਦਿ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਰਪੋਟ ਭੇਜਣੀ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮੇਟੀ (ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ)

28 ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਨਾਲ ਪੀ.ਐਸ. ਆਰ.ਐਸ.ਪੀ. ਤਹਿਤ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀਜ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਹਰ ਇਕ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਨਿਟ ਲਈ ਇਕ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਹੋਵੇਗਾ। ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਏਗਾ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਇਕ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਜੱਜ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਰੀਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਮਾਲੀਆਂ ਅਫਸਰ ਜਿਸ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ

ਦਾ ਇਕ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਿਸ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਦਾ ਇਕ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਕਨਟ੍ਰੈਕਟ ਤੇ ਲਿਆ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਪੀ.ਏ.ਐਫਜ਼ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਗੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਨਟ੍ਰੈਕਟ ਤੇ ਲਏ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਵਿਰੁਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਹਿਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ 60 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਵਕਫਾ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਪਰ ਜੀ.ਆਰ. ਸੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤਕ ਆਪ ਵੀ ਅਰਜ਼ੋਈ ਕਰੇ। ਜੀ.ਆਰ ਸੀ ਦੇ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਕਾਰਜ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਣਗੇ:-

- ੳ ਪੀ.ਏ.ਪੀਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਮਿਕਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਭੇਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹਲ ਲਭਣਾ।
- ਅ ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਥਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਆਫਸਰ ਪਾਸੋਂ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਆਦਿ ਪਾਸੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸੂਚਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ੲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ 60 ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰੇ।
- ਸ ਐਨ.ਜੀ.ਓਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਫੇਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ।

29 ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੜਕ ਕਮੇਟੀ (ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.)

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੰ: 22/101/82 ਬੀ.ਐਂਡ ਅਰ॥ (1) 4152, ਮਿਤੀ: 18.12.1986 ਅਤੇ ਮੀਮੋ ਨ:22/101/82 ਬੀ. ਐਂਡ ਆਰ. 2 (1)/87/1505/01/04/1987 ਮੁਤਾਬਕ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਜਿਲਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਪਾਸ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਣਿਤ ਹਨ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀਆਂ/ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰਮਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਉੱਚਿਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਖਣ ਲਈ ਇਸ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮੀਮੋ ਨੰ: 31/42/95-ਬੀ.ਐਂਡ.ਆਰ(7)/2273, ਮਿਤੀ: 16.05.1995 ਰਾਹੀਂ ਪੁਨਰਗਠਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ:-

1	ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ	ਚੇਅਰਮੈਨ
2	ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਨਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ	ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ
3	ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	ਮੈਂਬਰ
4	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਲੋ:ਨਿ:ਵਿ: (ਬੀ. ਐਂਡ ਆਰ.) ਜਿਲੇ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਕਰਜਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ	ਮੈਂਬਰ
5	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ	

	ਜਿਲਾ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ	ਮੈਂਬਰ
6	ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ)	ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ
7	ਜਿਲਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦਾ ਚੈਅਰਮੈਨ	ਮੈਂਬਰ
8	ਜਿਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ./ ਐਮ.ਪੀ./ਮੰਤਰੀ (ਜੋ ਆਪ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਕਤ ਕਰਨ) ਲੜੀ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਰ ਗਰੁਪ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।	ਮੈਂਬਰ

30 ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਅਫਸਰ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪੀ.ਆਰ.ਬੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੈਕਟ ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਰਪੋਟ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਮੀਮੋ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਜਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਏਗਾ ਅਤੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧੀਕ ਜਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚ (1) ਭੌਂ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ (2) ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਦੇ ਉਪਾਅ-ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਗੇ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਜੇ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਵਾਰ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਸਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨ ਸਲਾਹ ਕਾਰ (ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ)

31 ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਈ ਅਪ-ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਹਿਤ ਕਨਟੈਕਟ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਇਕ ਸਰਗਰਮੀ ਲਈ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਹਿਤ ਉਪਾਅ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਉ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਮਾਸਕ ਨਿਗਰਾਨ ਰਿਪੋਟਾਂ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਿਮਾਹੀ ਨਿਗਰਾਨ ਰਿਪੋਟਾਂ ਭੇਜਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਮੁੜਵਸੋਵਾਂ ਮਾਹਰ ਰਖੇਗਾ। ਸੀ.ਐਸ. ਸੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੁਕੜਾ (ਖੇਤਰ) ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੌਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਪੱਖੋਂ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

32 ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ ਠੇਕਾਪੈਕੇਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਰ.ਏ.ਪੀ. ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸੀ.ਐਮ.ਯੂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀ.ਐਮ.ਯੂ. ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਆਰ.ਐਂਡ ਆਰ. ਅਫਸਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਅਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਾਹਰਲੀ ਮੁਲਾਂਕਣ - ਏਜੰਸੀ

33 ਇਸ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਇਕ ਬਾਹਰਲੀ ਏਜੰਸੀ ਸੀ.ਐਮ.ਯੂ. ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਵਾਰ ਅਰਥਾਤ ਮੱਧ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ. ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

34 ਭੋਂ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਪਲਾਟ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੰ: ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕੁਲ ਰਕਬਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਮੀਨ ਦਾ ਰਕਬਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੁਲ ਭੋਂ ਰਕਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਜਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਜਮੀਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਆਦਿ ਵਾਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭੋਂ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਯੋਜਨਾ (ਐਲ.ਏ.ਪੀ.) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਾਲ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ (ਸਜੁਰਾ ਖਾਕਾ) ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ੳ ਸਮਝੌਤਾ ਵਾਰਤਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਭੋਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਭੋਂ ਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਦੇ ਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਰਕਮ ਬੁਲਿਟ ਅਦਾਇਗੀ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ।
- ਅ ਮਾਇਕਰੋ-ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗੀ।
- ੲ ਐਲ ਏ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਮੀਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੁਆਵਜਾ ਰਕਮ ਜਮੀਨ ਗੁਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਰਕਮ ਸਬੰਧਿਤ ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੇਕਟਰ ਕੋਲ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਸਿਰਫ ਤਾਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭੋਂ ਮਾਲਕ ਮੁਆਵਜਾ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਸ ਜੇਕਰ ਕਈ ਯਾਦ-ਪਤਰਾਂ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੁਝ ਦਾਅਵੇ ਪੈਡਿੰਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਮੁਆਵਜੇ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਕੋਲ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਤਕ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਧਿਰਾਂ, ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਵੀ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ ਭੋਂ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੇਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਤਸਦੀਕਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮੁਆਵਜੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਐਪਰ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਕਦਾਰੀ ਸਰੋਤ :-

35 ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਵਿਸਤਰਿਤ ਹੱਕਦਾਰੀ ਸਾਧਨ ਨਿਮਨ ਸਾਰਨੀ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਕੋਡ	ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਹਕਦਾਰੀ ਦੀ ਇਕਾਈ	ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਕਦਾਰੀ
1ੳ	ਹੱਕਦਾਰੀ ਧਾਰਕ	ਭੋਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ (ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ, ਗੈਰ ਜ਼ਰਾਇਤੀ, ਨਿਵਾਸ)	ਹਕਮਾਲਕੀ ਧਾਰਕ/ ਮਾਲ-ਕ	1 ਮੁਆਵਜਾ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। <ul style="list-style-type: none"> ਸੌਦੇ ਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸਮਝੌਤਾ-ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ। ਐਲ.ਏ.ਐਕਟ 1894 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਮੀਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ

		ਸਥਾਨ ਆਦਿ)		<p>ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾ 13(ਅ) ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਤਾ।</p> <p>2 ਈ.ਪੀ. ਕੋਲ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਪਲਾਟ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਮੁਲਾਂ ਲਈ ਪੈਰਾ 3.2 ਦਾ 14 ਦੇਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ)।</p> <p>3 ਈ.ਪੀ.ਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਸਤ ਉਜਰਤ ਦਰ (ਏ.ਡਬਲਊ.ਆਰ) ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬਦਲਵਾਂ ਭੱਤਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>4 ਈ.ਪੀ.ਜ. ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>5 ਈ.ਪੀ.ਜ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕੀਮਤ ਦੀ 25% ਰਕਮ ਦਾ ਅਲਹਿਦਗੀ ਭੱਤਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>6 ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਟਾਮ ਡਿਉਟੀ ਚਾਰਜਿਜ਼।</p> <p>7 ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਸਤ ਉਜਰਤ ਦਰ (ਏ.ਡਬਲਯੂ.ਆਰ) ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਉਪਜੀਵੀਦਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ (ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾ ਕੇ) ਆਰਥਿਕ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਾ ਗ੍ਰਾਂਟ (ਈ.ਆਰ.ਜੀ.) ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।</p>
1ਅ	ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਧਾਰਕ	ਢਾਂਚੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਪਾਰਕ (ਰਿਹਾਇਸ਼ ੀ ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਆਦਿ) ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਧਾਰਕ/ਮਾਲ ਕ	<p>1 ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਮੁਲ ਘਾਟੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਜਾ ਤਰੀਨ (ਸੀ.ਐਸ.ਆਰ) ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ)।</p> <p>2 ਉਹ ਈ.ਪੀ.ਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅੰਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਿਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ/ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਅੰਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਿਸੇ ਲਈ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਾਜਾ - ਤਰੀਨ (ਸੀ ਐਸ ਆਰ) ਮੁਤਾਬਕ ਅਨੁਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਤ ਕੀਮਤ ਦੀ 25% ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>3 ਕੱਚੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਈ.ਪੀ.ਜ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 60000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਅਸਲ ਰਕਮ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।</p>

			<p>4 ਸਵੈ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤ ਰਿਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਨ ਕੀਮਤ ਦੀ 25% ਰਕਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਾਂ 30000 ਰੁਪਏ ਜੋ ਰਕਮ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>5 ਪੀ.ਏ.ਪੀਜ ਜੋ ਸਵੈ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ 6 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>6 ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਤ ਵਿਚ ਬਦਲਵਾਂ ਮਕਾਨ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ, ਪੈਰਾ 15 (ਬੀ.ਸੀ. ਐਂਡ ਡੀ.) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।</p> <p>7 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਸਤ ਉਜਰਤ ਦਰ (ਏ ਡਬਲਯੂ.ਆਰ) ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ (ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਕੇ) 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬਦਲਵਾਂ ਭੱਤਾ ਈ.ਪੀਜ. ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>8 ਈ.ਪੀਜ ਕੱਚੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਲਈ 1000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਢਾਂਚਿਆਂ ਲਈ 2500 ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲਿਜਾਣ (ਸਿਫਟਿੰਗ) ਭੱਤੇ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਣਗੇ।</p>
			<p>9) ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਖੁਸ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਨੌ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰਬਰ ਈ. ਆਰ. ਜੀ. ਪੰਜਾਬ (ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੇ ਏ. ਡਬਲਯੂ. ਆਰ . ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>10) ਈ.ਪੀਜ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>11) ਈ.ਪੀਜ ਆਪਣੇ ਢਾਂਚੇ ਸਾਰੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੂੜ-ਕਬਾੜ ਢਾਂਚਾ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>
ਗੈਰ-ਹੱਕਮਾਲਕੀ ਧਾਰਕ	ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਦੀ ਹਾਨੀ	ਪਰਿਵਾਰ	<p>1) ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>2) ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>3) ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਹਾਨੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ</p>

			<p>ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਅਵੱਮੁਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਾਜਾ ਸੀ. ਐਸ. ਆਰ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਪਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਈ.ਪੀਜ਼ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮਾਰਕੀਟ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>4) ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ (ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਔਸਤਨ ਉਜਰਤ ਦਰ (ਏ.ਡਬਲਿਊ. ਆਰ.) ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅੰਤਰਕਾਲੀ ਭੱਤੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>5) ਹਟਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਸਿਫਟਿੰਗ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>6) ਹੱਕ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਟ ਖਾਣ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪੰਜਾਬ (ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਏ. ਡਬਲਿਊ. ਆਰ. ਦੀ ਦਰ ਤੇ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਈ. ਆਰ.ਜੀ. ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>7) ਈ. ਪੀ. ਜਿਹੜੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿਖਲਾਈ (ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ) ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>8) ਖੜੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨੋਟਿਸ/ਮਿਥਿਆ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।</p> <p>9) ਈ. ਪੀਜ਼. ਆਪਣੇ ਗਿਰਾਏ ਗਏ ਢਾਂਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੂੜ-ਕਬਾੜ ਢਾਂਚਾ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>10) ਸਵੈ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਟਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਹਟਾਏ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਜਾਂ 30,000 ਰੁਪਇਆ ਜੋ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>11) ਸਹਾਇਕ ਪੁਨਰ-ਵਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪੀ ਘਰ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਪੈਰਾ 15(ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਡੀ.) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।</p>
--	--	--	--

3ਏ	ਟੈਨੈਂਟ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ)	ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਦੀ ਹਾਨੀ, ਵਿਸਥਾਪ ਨਾ	ਪਰਿਵਾਰ	<p>1) ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।</p> <p>2) ਸੰਪਤੀ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।</p> <p>3) ਈ.ਪੀ. ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਸਤਨ, ਉਜਰਤ ਦਰ (ਏ.ਡਬਲਿਊ. ਆਰ.) ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਅੰਤਰਕਾਲੀ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>4) ਮੁਜਾਰਿਆਂ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>5) ਮੁਜਾਰਾ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਢਾਂਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੂੜ-ਕਬਾੜ ਢਾਂਚਾ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>6) ਸੱਟ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਖੁਸ਼ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੱਕ-ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਈ.ਆਰ.ਜੀ. ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ (ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ) ਦੇ ਏ.ਡਬਲਿਊ. ਆਰ. ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਲਈ 9ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>7) ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਗਵਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੁਜਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ (ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ) ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>8) (ਸ਼ੇਅਰ ਕਰੋਪਰ) ਸਾਂਝੀ ਫਸਲ /ਠੋਕੇ ਤੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਉਜਰਤ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ /ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>9) ਠੋਕੇ ਦਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਕਿਸਾਨ ਫਸਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>10) ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਫਸਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਜਾਰੇ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ 1/3 : 2/3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ, ਫਸਲ ਲਈ ਹੋਈ ਹਾਨੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।</p>
----	----------------------	---	--------	---

				11) ਜੇਕਰ ਕਾਫੀ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਬਾਰਾ ਮਾਹੀ ਫਸਲ ਰੁੱਖ, ਖੂਹ, ਆਦਿ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
4 ੳ	ਸਮਾਜ	ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ, ਨਲਕਿਆਂ, ਤਲਾਬਾਂ, ਛਪੜਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਹਾਨੀ	ਸਮਾਜ	1. ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਉਸਾਰੀਆਂ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ, ਕਬਰਾਂ ਨਲਕਿਆਂ, ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਤੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਲਈ ਪਨਾਹ, ਦਿਹਾਤੀ ਗੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਪਤੀਆਂ ਜੋ ਹਟਾਈਆਂ ਜਾਂ ਪੁਨਰ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਾਗਤ ਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 2. ਦਿਹਾਤੀ ਢੱਪੜਾਂ, ਖੁਹਾਂ, ਫੁਟਪਾਥਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਉਸਾਰੀਆਂ/ਸਥਾਨਾਂ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ, ਕਬਰਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਾਗਤ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਪੀ.ਆਰ.ਅਈ.ਜ਼) ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਉਪਰੰਤ ਹੋਵੇਗਾ।
4 ਅ	ਅਚੇਤ ਪ੍ਰਭਾਵ			ਕੋਈ ਵੀ ਅਚੇਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਲੇਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਘਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਉਸਾਰੀ ਲਾਗਤਾਂ ਜੋ ਮੁਦਰਾ-ਫੈਲਾਅ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਸਲਾਨਾਂ ਸੋਧੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਚਾਲੂ ਇਕਾਈ ਲਾਗਤਾਂ ਮਾਰਚ 2008 ਤਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਜਰਾਇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਨੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ।

ਫੁਟਕਲ

ਬਦਲਵਾਂ ਭੱਤਾ ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਅਰਜੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਭਾਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਨੁਮਾਨ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਆਦਿ ਰਕਮ, ਬਦਲੀ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਮਝਿਤ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਗਤ ਹੈ ਆਰਥਿਕ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉਪਜੀਵਿਕਾ ਮੁੜ ਬਾਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਣ।

1 ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894

ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਭੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭੋਂ, ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1984 ਵਿੱਚ ਤਰਮੀਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਿਮਨ - ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894

ਧਾਰਾਵਾਂ	ਵੇਰਵਾ
3	ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
4	ਮੁਢਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ
5	ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਆਦਾਇਗੀ।
5ਏ	ਇਤਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ
6	ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ।
7	ਐਲਾਨ ਉਪਰੰਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਹਿਤ।
8	ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ, ਮਾਪੀ ਜਾਣੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਬੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ।
9	ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ।
10	ਨਾਮ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵਾ ਸਾਰਣੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਇਖਤਿਆਰ ।
11	ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਮਾਇਸ਼ਾਂ , ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ।
12	ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਕਦੋਂ ਦਿਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
13ਏ	ਦਫਤਰੀ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਆਦਿ
16	ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਇਖਤਿਆਰ

17	ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਖਤਿਆਰ, (ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ)
18	ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ (ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ)
23	ਮੁਆਵਜਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ।
24	ਮੁਆਵਜਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ।

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਐਲ. ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਭੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਰਜਾ ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਮਰਜ਼ੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ ਭਾਂਵੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣਾ ਨਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਯਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਭੇਂ -ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਰਾਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਐਲ.ਏ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 11ਅਧੀਨ) ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉ ਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਾਲ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਂ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮਾਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਮੁਆਵਜੇ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜਾ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2 ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੇਂ (ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ 1973

ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੇਂ (ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ 1973 ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਹਿੱਤ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਂਝਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਐਕਟ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਾਰੇ ਮੁਜ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਭੇਂ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਂ-ਮਾਲਕਾਂ ਜੋ ਨਾਂ ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਸਰਕਾਰ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਹਰ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਭੇਂ -ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਮੁਜ਼ਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਮ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੀਸੀਮਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਨਤਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੇਂ(ਖਾਲੀ) ਕਰਨ ਅਤੇ (ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ 1973

ਧਾਰਾਵਾਂ	ਵੇਰਵਾ
3	ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ।
4	ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।
5	ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਕਅਤੀਆਂ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ।

6	ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।
7	ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਭੋਂ-ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸਬੰਧੀ ਇਖਤਿਆਰ।
8	ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ।
9	ਅਪੀਲਾਂ
10	ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿਤਾ ਜਾਣਾ।
11	ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ।
12	ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਇਖਤਿਆਰ।
13	ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ।

3 ਪੰਜਾਬ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੋਂ (ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ 1997

ਪੰਜਾਬ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੋਂ (ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ 1997 ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਚਨਚੇਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੋਂ (ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ, 1997

ਧਾਰਾਵਾਂ	ਵੇਰਵਾ
3	ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ।
4	ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।
5	ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਕਅਤੀਆਂ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ।
6	ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।
7	ਜਨਤਕ ਪਰਿਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਭੋਂ-ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸਬੰਧੀ ਇਖਤਿਆਰ।
8	ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ।

9	ਅਪੀਲਾਂ
10	ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿਤਾ ਜਾਣਾ ।
11	ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ।
12	ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਇਖਤਿਆਰ।
13	ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ।

4 ਪੰਜਾਬ ਪਿੰਡ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿਨਿਅਮ ਐਕਟ 1961

ਪੰਜਾਬ ਪਿੰਡ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿਨਿਅਮ ਐਕਟ 1961, ਚੱਕਬੰਦੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇ ਵੱਜੋਂ ਮਾਲੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਭੌਂ ਦੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ 1956 ਤੋਂ ਫੌਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਮਲਿਤ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦਿਹਾਤੀ ਸਾਂਝੀ ਭੂਮੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1967

ਭਾਗ	ਵੇਰਵਾ
4	ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਗੈਰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾਂ
5	ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਆਦਿ ਲਈ ਵਿਨਿਅਮ।
6	ਅਪੀਲ
7	ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।
8	ਮੌਜੂਦਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਚਤ।
9	ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
10	ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰੋਕ।
10ੳ	ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਪੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

13	ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ
13ੳ	ਪੈਨੇਲਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀ।

5 ਪੰਜਾਬ ਭੌਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ 1967

ਪੰਜਾਬ ਭੌਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1967 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਭੌਂ-ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਭੌਂ-ਮਾਲੀਆ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ, ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੈਕਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਬੋਰਡ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ(ਮਾਲ), ਦੀ ਕੂਲੈਕਟਰ, ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕੂਲੈਕਟਰ, ਦੂਜੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕੂਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਮਾਲ) ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਕ ਕੂਲੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਧੀਕ ਕੂਲੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੰਧਿਤ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕੂਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਡਿਊਟੀ ਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਿਲਖ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੋਟਿਸ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮਨ ਦੀ ਕਾਬਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਖਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਸਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕਿ 500 ਰੁਪਏ ਤਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਦਿਹਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ, ਡਿਊਟੀਆਂ ਸੇਵਾ ਲਾਭ, ਸਜਾ ਦੇਣ, ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

6 ਪੰਜਾਬ ਮੁਜਾਰਾ ਐਕਟ 1887

ਪੰਜਾਬ ਮੁਜਾਰਾ ਐਕਟ, 1887, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁਜਾਰੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਮੁਜਾਰਾ ਐਕਟ 1887

ਅਨੁਲਗ(1)

ਧਾਰਾਵਾਂ	ਵੇਰਵਾ
5	ਮੁਜਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
6	ਪੰਜਾਬ ਮੁਜਾਰਾ ਐਕਟ 1868 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਮੁਜਾਰੇ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵੱਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ।

7	ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।
9	ਦਖਲਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਹੜਾ ਕੇਵਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।
10	ਦਖਲਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।
11	ਮੌਜੂਦਾ ਦਖਲਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ।
12	ਭੂਮੀ -ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਮੁਜਾਰੇ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰ।
14	ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰਜਮੰਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੱਲੀ ਗਈ ਭੂਮੀ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀਆਂ।
25	ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਇਖਤਿਆਰ।
35	ਸਥਾਈ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਜਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡ ਜਾਣਾ।
36	ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਜਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡ ਜਾਣਾ।
38	ਦਖਲਦਾਰੀ ਮੁਜਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁਜਾਰੇਦਾਰੀ ਦਾ ਤਿਆਗ।
39	ਦਖਲਦਾਰੀ ਮੁਜਾਰੇ ਦੇ ਬੇਦਖਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ।
40	ਸਥਾਈ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਜਾਰੇ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ।
53	ਮੁਜਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਜੀ ਬਦਲੀ।
54	ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ।
56	ਧਾਰਾ 5 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ।
60	ਦਖਲਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਨਿਯਮਤ ਤਬਦੀਲੀ।
69	ਮੁਜਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੜਬੜੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ।
70	ਮਾਲੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।
72	ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ।
73	ਮੁਆਮਜ਼ੇ ਦਾ ਫਾਰਮ।

74	ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਖਲਦਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਰਾਹਤ।
87	ਲਾਗਤਾਂ।
115	ਨਿਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ।
116-	ਅਪਰਾਧ

7 ਰੇਲ, ਸੜਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਐਮ. ਓ. ਈ. ਐਫ. 1989 ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ।

ਇਹ ਸੇਧਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਈ.ਆਈ. ਏ. ਲਜਾਣ ਅਤੇ ਰੇਲ/ਸੜਕ/ਸ਼ਾਹ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਈ. ਐਮ. ਪੀ. ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੇਧਾਂ ਸਮੂਹ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਜਿਸ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਜਿਸਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।